

Carina van Leeuwen

Feniks

Cold Case 2

A.W. Bruna Uitgevers

Proloog

1992

Ze weet dat ze er niet alleen naartoe mag, maar de jongens zijn er vast ook al.

Staand op de trappers van haar blauwe kinderfiets, haar blonde krullen dansend op de maat, rijdt ze over het Sweelinckplein en verder door de straten van Den Haag die ze samen met de jongens al een paar keer heeft gefietst. Het is nog warm voor eind september en ze mocht van mama dan ook haar zomerse lievelingsjurk aan, de rode met witte bloemetjes en het kanten kraagje. Die is eigenlijk niet om buiten te spelen maar ze heeft beloofd voorzichtig te doen.

Na even zoeken vindt ze het geheime poortje, wurmt de fiets en zichzelf naar binnen en verstopt haar fiets in de struiken.

De grote zware voordeur krijgt ze met moeite open, maar als ze er met haar hele lichaam tegenaan duwt gaat hij net ver genoeg open om naar binnen te glippen. De hal is schemerig donker nu de grote bouwlampen niet aan zijn. Het ruikt er naar verf, hout en andere geuren die ze niet kan benoemen en het is er stoffig. Onder haar sandalen knerpt het gruis dat overal ligt en al na een paar stappen zijn ze bedekt met een laagje wit poeder. De grote stapels zakken cement en kisten met gereedschap lijken nu wel monsters.

Ze rilt even, maar dit maakt het extra spannend om hier te gaan spelen, nu er verder niemand is en ze er ook eigenlijk niet mogen zijn.

Zachtjes roept ze hun namen, maar ze hoort niks. Nog eens roepend loopt ze verder. Dan hoort ze geluiden. Geschuifel van voeten, maar ook gehijg. Misschien zijn ze al verstoppertje aan het spelen. Voorzichtig loopt ze verder op haar tenen en gaat op het geluid af. Als ze de bocht om stapt van de grote ruimte verstijft ze.

Daar staat een man, hij leunt tegen haar broertje, die tegen de muur gedrukt staat. Zijn hand ligt om de hals van haar broer, maar ook zijn andere hand ziet ze bewegen. De man kreunt. Haar broertje staart met grote ogen voor zich uit, ziet haar niet.

Ze slaakt een gil en slaat haar hand voor haar mond.

De man draait zich met een ruk om en stopt zijn piemel in zijn broek.

Stil wijst ze naar wat ze ziet en ze herkent hem nu. Haar broertje huilt en terwijl hij zijn broek probeert dicht te knopen roept hij schor naar haar.

‘Weg, ga weg, ga naar huis, snel. Rennen!’

Even lijkt ze bevroren, maar dan draait ze zich om en begint te rennen.

Er wordt geschreeuwd: ‘Hou haar tegen!’

Ze rent zo hard ze kan, de bocht om, de lange gang in. Achter zich hoort ze voetstappen. Met open mond hijgend probeert ze nog harder te rennen. In de grote hal twijfelt ze even, die deur krijgt ze niet snel genoeg open. In paniek slaat ze rechts af en komt in een donkere gang waar ze niet eerder is geweest. Achter zich hoort ze nu meer voetstappen. Het bouwafval, dat nu ook kraakt onder grote leren schoenen. Ze hoort hem vloeken, hij struikelt over iets. ‘Grijp haar!’ roept hij nog.

Weg moet ze, naar huis, naar mama, die niet weet dat ze hier is.

Dan voelt ze houten planken onder haar voeten. Ze wiebelen een beetje en het maakt veel lawaai, maar ze moet door. Nu zijn ook de voetstappen van anderen op de houten planken te horen, dichtbij, te dichtbij. Iemand roept haar naam. De stalen buizen van de steiger waarop ze loopt vormen een wirwar in het halfduister, onder haar voeten voelt ze de planken bewegen. Iets langzamer, balancerend rent ze door en kijkt achterom. Schimmen die haar roepen. Maar dan, wanneer ze weer voor zich kijkt, ziet ze dat de plank eindigt. Haar voet in de stoffige sandaal die een pas zet. In het luchtledige.

1

Heden

Lyn realiseerde zich dat dit glas er een te veel was om daarna nog helder te kunnen denken, laat staan een consistent stuk voor de krant te schrijven over de gebeurtenissen van de dag dat die auto uit het water was gehaald, alweer weken geleden.

Na dertig jaar was ze nu een aantal maanden terug in Nederland. Dertig jaar verslag doen van oorlogen, rampen in alle uithoeken van de wereld, het had haar gevormd, gehard zelfs. Maar dit, die auto die naar boven was gehaald, was persoonlijk, dit kwam dichtbij. Te dichtbij.

Even twijfelde ze of ze zich nog twee vingers van het amberkleurige vocht zou gunnen, maar resoluut zette ze het glas op het aanrecht in de keuken van haar fraaie huurappartement aan het Rederserf in Scheveningen. Háár appartement, zo voelde het al terwijl ze er toch pas een paar maanden woonde. Die keuken was voorzien van allerlei apparatuur waar ze geen weg mee wist, maar de werking van de Jura had ze heel rap onder de knie gekregen. Koffie, ze moest helder denken, onderzoek doen zoals ze zou doen als journalist en niet wegzakken in dramascenario's. Met een paar knoppen indrukken startte het malen van de bonen.

Het voelde dubbel; angst voor wat het teweeg zou bren-

gen, opluchting dat ze het niet meer geheim hoefde te houden. Maar invloed op wat en hoe het naar buiten zou komen, had ze dat nu nog wel?

Het principe van drie bronnen om zeker te weten dat je verhaal klopte ging nu mank. Alleen zij wist hoe het was gegaan, dus wie zou haar tegenspreken? Toch voelde het als verlies van controle.

Het project met de profetische naam Magma, waarbij door het hele land autowrakken uit de waterwegen werden gehaald, in de hoop langdurige vermissingen op te helderen. En met succes. In meerdere auto's waren stoffelijke resten gevonden waarmee vermissings- en soms zelfs moordzaken waren opgehelderd. Families die eindelijk wisten waar hun broer, zus, vader, geliefde was. Zo ook die dag nu een aantal weken geleden bij het deel van de Schelde dat door Zeeland stroomde.

De opkomende zon door de mist, het bonte gezelschap van politie, brandweer en defensie. Ze had voor zich gezien hoe ze die sfeer aan het papier zou toevertrouwen toen ze die ochtend daar stond, in het natte gras aan de rand van het water waar de gebruikelijke stilte van het landschap wreed werd verstoord door de activiteiten die zich er ontwikkelden. Als een film trokken de beelden weer aan haar voorbij.

De ponton in de rivier met daarop de kraan die de voertuigen uit het water takelde, de container waarin ze werden geladen na inspectie. De duikers die rondreven en de wagens die waren gespot op de sonarbeelden aan de lange kettingen van de kraan koppelden.

De geparkeerde voertuigen van al die specialisten langs de oever. De broodjes kroket die ze tussen de middag hadden gegeten, de grapjes die werden gemaakt. Het was een dag geweest waarvan ze genoten had, de verhalen die ze

erover zou kunnen schrijven vormden zich al in haar achterhoofd.

Totdat die ene wagen uit het water werd getakeld, al had het gezien de locatie geen verrassing voor haar moeten zijn. Na zoveel jaren had ze het misschien ook ergens gehoopt, dat de auto juist wel gevonden zou worden, maar nu het toch zover was, was ze overdonderd. Ze bekeek de beelden op haar telefoon. Eerst leek het een wrak zoals ze er nu al vele aan de oppervlakte had zien verschijnen. Een onherkenbare klomp roest met een dikke laag slijk, waar het water uitstroomde terwijl de kraan hem langzaam omhoogtakelde om hem dan voorzichtig te laten landen op de ponton.

Het beeld op het kleine telefoonscherm trilde terwijl de brandweerspuit steeds meer onthulde. Misschien vergiste ze zich, dacht ze toen nog. Niemand had nog een merk genoemd, maar zij vermoedde maar al te goed wat dat kon zijn.

Ze scrolde nu door alle foto's die ze daarna in een waas had genomen, ze had maar raak gedrukt en daardoor had ze nu heel veel beeldmateriaal van die wagen.

Ook van het lichaam dat in de kofferbak was aangetroffen. Het werd voornamelijk bij elkaar gehouden door de kleding. Een spijkerbroek en een niet meer te definiëren overhemd, maar zij wist de kleuren nog. De leren riem waarvan de gesp nu geroest was, zij zag het Harley-Davidson-embleem zoals het eruit had gezien, lang geleden.

Maar ze moest het controleren en verifiëren, zeker weten was minder erg dan speculeren, vermoeden, wegredeneren. Tegen beter weten in.

Nippend aan de mok zwarte koffie startte ze haar laptop op. Er was een verrassend groot aantal hobbyclubs voor automerken, met eigen websites, Facebook-pagina's, bijeen-

komsten en een levendige handel in onderdelen en kennis. Na wat bellen kwam ze uit bij een kenner die zelfs in Den Haag woonde, makkelijker kon het niet. En hij kon die avond al.

Het was een flink eind lopen, maar het deed haar goed. Ze volgde de route van de tramlijn naar het deel van de stad waar de bewoners nog voornamelijk Haags waren. Na iets meer dan een uur liep ze in de wijk rond de Soestdijksekade en zocht naar het opgegeven huisnummer in een smalle straat. Het was een bovenhuis met de entree in een open portiek zoals er vele waren in Den Haag, in de bouwstijl van de jaren twintig en dertig, maar zonder de grandeur die tegenwoordig werd toegeschreven aan nieuwbouwhuizen in die jarendertigstijl. Hier moest ze twee smalle trappen op nadat ze zich gemeld had via de intercom en de deur met een trektouw was ontsloten. Boven stond een oudere man haar op te wachten. Gekleed in een donkerblauwe schipperstrui en een spijkerbroek waarin de contouren van een blikje shag in zijn kontzak zich aftekenden. Op leren sloffen ging hij haar voor naar de huiskamer. Hij had een opvallend volle haarbos met grijze krullen waarop menig man jaloers zou zijn.

‘Fijn dat u tijd voor me wilt maken,’ zei Lyn terwijl ze ging zitten op een klassieke eiken stoel aan de eettafel, die bij de stijl van de stoel paste. Er lag een dik tafelkleed overheen en de tafel lag bezaaid met stapels tijdschriften. Allemaal auto-bladen.

‘Geen moeite, hoor. Het is niet dat ik het druk heb, ben al jaren met pensioen.’

Lyn keek de kamer rond, het was duidelijk wat zijn hobby was. Een wand van de kamer werd helemaal ingenomen door een vitrinekast waarin een collectie modelauto's stond. Ze wees ernaar. ‘Allemaal Fords?’

Hij knikte en zei met duidelijke trots in zijn stem: 'Ik denk dat ik wel de grootste collectie heb van de clubs in Nederland, elk model staat er. Die grotere heb ik zelf in elkaar gezet en sommige onderdelen ook zelf gemaakt.' Hij stond op en wees er verschillende aan en noemde modellen, types en de schaal waarop ze waren gemaakt. Ze hoorde Dinky Toys, Corgi Toys, 1 op 18. Ze knikte zonder het allemaal te begrijpen. Na een paar minuten haalde ze haar telefoon tevoorschijn en scrolde naar de foto's. 'Wilt u hier eens naar kijken?'

Terwijl hij zijn bril van zijn voorhoofd op zijn neus schoof, kwam hij aan de tafel zitten.

'Dat is een klassieker. Ford Capri, ik denk de 2000GLXT. Fantastische wagen om in te rijden.' Hij liep weer naar de grote vitrinekast, schoof de linkerdeur open en turend door het halve brilletje op zijn neus ging hij met zijn vinger langs de glazen planchetten. Bij de derde van boven vond hij wat hij zocht. 'Dit is er een in het groen, maar het type is hetzelfde. Welke kleur is die op de foto?' Hij zette het kleingoed neer, sloeg zijn armen over elkaar en keek er bijna verliefd naar.

Lyn liet hem de telefoon weer zien. 'Geel. Maar ik vroeg me af of u me er meer over kunt vertellen.'

Voordat ze verder kon gaan, had hij de mobiel opgepakt en zoomde wat verder in met twee vingers. 'Dit is de МК1, met dubbele koplampen is hij gemaakt tot '73. Daarna zijn ze gemaakt met enkele koplampen.' Hij bestudeerde de foto weer en tikte op het schermje met een nagel waaraan je kon merken dat hij nog regelmatig sleutelde.

'Aan dat voorwiel te zien was de eigenaar een technaut. Dit zijn niet de originele velgen, dit zijn echt grote sloffen, maar daarvoor is er wel wat aan de carrosserie gemodificeerd, anders paste het niet, maar man, wat stond dat mooi.'

‘Dus dit is de Ford Capri MK1, maar u denkt dat het of een model van voor 1973 is of een aangepaste van 1974 of later,’ vatte Lyn samen en in haar hoofd herhaalde ze nog eens de technische details die hij bij de verschillende jaartallen en modellen had genoemd toen hij de types waar hij op doelde uit de kast had gepakt en voor haar had uitgesteld. Voor Lyn was er tussen veel van die modellen nauwelijks verschil zichtbaar, maar hij kende elk detail, van sierstrip tot bumper of velg.

‘Ja, dit is van een liefhebber, dat zie je wel.’ Hij keek nog eens naar de zwart-witfoto, waarop ze de twee meisjes die er ook op stonden onherkenbaar had gemaakt.

‘Waar gaat dit eigenlijk over? U zei dat u journalist bent, toch? Heeft het iets te maken met al die auto’s die uit het water zijn gehaald? Zat deze erbij?’

‘Dat vraag ik me af, maar misschien kunt u dat zien.’ Ze scrolde naar de andere foto’s, die van het autowrak.

Hij hield de foto onder de lamp die op een tafeltje naast de bank stond.

‘Ik kan het net niet goed zien. Ik zoek even een loep.’

Hij rommelde wat in een laatje waarin allerlei onderdelen op schaal lagen. Hij vond een kleine uitvouwbare loep en onder de lamp tuurde hij erdoor naar de foto.

‘Hebt u nog meer foto’s hiervan?’

Ze knikte. ‘Naar rechts swipen, dan vindt u er meer.’ Lyn wist zeker dat haar hartslag te horen moest zijn boven het geluid van de antieke klok die achter haar hing. De man keek op van de laatste foto. ‘Verdomd, het is zo’n velg.’

‘Betekent het dat het diezelfde auto is?’

Hij legde de telefoon op tafel en vouwde de loep weer dicht terwijl hij nadacht.

‘De combinatie velgen en koplampen is uniek, dus als ik er wat van zou mogen zeggen? Ja, zelfde auto.’

Zonder haar reactie af te wachten keek hij weer naar de foto's. Kennelijk zag hij echt alleen de auto en niet de twee geblurde personen. 'Zonde.' Zijn blik ging weer naar de auto die uit het water was gehaald en toen keek hij haar verschrikt aan. 'Jezus, zat er nog iemand in?'

Die vraag negeerde ze. 'De politie probeert van al die auto's te achterhalen wat het voor merk en type is en van wie ze zijn geweest. Ik kijk of daar een mooi verhaal voor de krant in zit.' Dat was niet de hele waarheid. De auto's waar niets bijzonders in werd gevonden gingen rechtstreeks naar de schroot, maar als ze hem een vervormde versie van de waarheid gaf, kon ze haar echte motivatie verzwijgen, misschien ook wel voor zichzelf. Want waarom die bevestiging zoeken van wat ze al wist? Zijn bevestiging was een cruciaal detail, dat haar het gevoel gaf dat het gewicht van auto op haar schouders drukte.

'Nou, dan hebben jullie het wel even druk, lijkt me. Hoeveel hebben ze er al uitgehaald? Meer dan honderd, toch?'

'Klopt, maar de meeste zijn gemakkelijk te herkennen, of er is nog wat te vinden aan unieke nummers. Die heel oude zijn de uitzonderingen.' Ze stond op en stak haar hand uit. 'Bedankt, u hebt me enorm geholpen.'

Hij schoof zijn bril weer op zijn voorhoofd en pakte haar uitgestoken hand. 'Graag gedaan. Wat gebeurt er met die Capri?'

'Daar is zo weinig van over dat zelfs een echte liefhebber als u er niks meer mee kan. Die gaat naar de schroothoop.' Ze sprak het ferm uit, alsof ze ook zichzelf wilde overtuigen dat dat het enige was wat ermee zou gebeuren.

Hoofdschuddend keek hij nog eens naar zijn vitrinekast. 'Het zou niet moeten mogen,' mompelde hij terwijl hij haar voorging naar de deur.

'Ik kom er wel uit, hoor, nogmaals bedankt.'

Lyn stommelde de smalle trap af en stapte naar buiten. Ze ademde diep in. Waarom had ze deze bevestiging nodig gehad? Had ze gehoopt dat deze man, die van niets wist, haar zou vertellen dat het een andere auto was? Wat er in de kofferbak was aangetroffen had haar al genoeg verteld. Research kon je ook overdrijven.